

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Temmuz - 2020

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 6	6
1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	6
1.2.2 ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	9
1.2.3 MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	11
1.2.4 İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	13
2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ.....	16
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	16
2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	19
2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	21

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2020 yılı Temmuz ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %85,9 oranında bir düşüşle 932.927 olarak gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında ülkemize gelen 932.927 yabancı ziyaretçinin 3.412 (%0.37)'si gününbirlikçidir.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.055.474	1.461.570	1.539.496	1.787.435	38,48	5,3	16,1
ŞUBAT	1.159.833	1.527.070	1.670.238	1.733.112	31,66	9,37	3,7
MART	1.587.007	2.139.766	2.232.358	718.097	34,83	4,3	-67,8
NİSAN	2.070.322	2.655.561	3.293.176	24.238	28,27	24	-99,2
MAYIS	2.889.873	3.678.440	4.022.254	29.829	27,29	9,4	-99,2
HAZİRAN	3.486.940	4.505.594	5.318.984	214.768	29,21	18,1	-95,9
TEMMUZ	5.075.961	5.671.801	6.617.380	932.927	11,74	16,67	-85,9
AĞUSTOS	4.658.463	5.383.332	6.307.508		15,56	17,2	
EYLÜL	4.076.630	4.792.818	5.426.818		17,57	13,23	
EKİM	2.992.947	3.755.467	4.291.574		25,48	14,27	
KASIM	1.652.795	1.966.277	2.190.622		18,97	11,4	
ARALIK	1.703.789	1.950.705	2.147.878		14,49	10,1	
TOPLAM	32.410.034	39.488.401	45.058.286		21,8	14,1	
7 AY TOP.	17.325.410	21.639.802	24.693.886	5.440.406	24,9	14,11	-77,9

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 –Temmuz Ayı Bülteni

2020 yılı Temmuz ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1-İstanbul	%32,36	(301 930)
2-Antalya	%21,92	(204 541)
3-Edirne	%19,57	(182 571)
4-İzmir	%6,20	(57 861)
5-Muğla	%5,94	(55 370)

2020 yılı Temmuz ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Almanya %21,36 (199 235) ile birinci, Ukrayna %16,37 (152 717) ile ikinci, İngiltere %8 (74 671) ile üçüncü sıradadır. İngiltere'yi Hollanda ve Fransa izlemektedir.

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait Temmuz ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 2'de belirtilmektedir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Temmuz)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2018	2019	2020*	2019/2018	2020/2019
Cezayir	35.502	37.149	425	4,6	-98,9
Fas	20.168	27.906	2948	38,4	-89,4
Güney Afrika Cumhuriyeti	6.519	7.826	316	20,0	-96,0
Libya	20.608	24.073	2493	16,8	-89,6
Mısır	16.254	20.076	1322	23,5	-93,4
Sudan	1718	2089	355	21,6	-83,0
Tunus	14.250	18.432	1226	29,3	-93,3
DİĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	12.528	19.126	2443	52,7	-87,2
TOPLAM AFRİKA	127.547	156.677	11528	22,8	-92,6
Arjantin	7.903	5.560	101	-29,6	-98,2
Brezilya	7.979	10.543	565	32,1	-94,6
Kolombiya	4.875	5.739	195	17,7	-96,6
Şili	1722	1931	60	12,1	-96,9
Venezuela	1033	1151	75	11,4	-93,5
DİĞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	2815	4.038	151	43,4	-96,3
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	26.327	28.962	1147	10,0	-96,0
TOPLAM KUZEY AMERİKA	2.474	3.082	444	24,6	-85,6
TOPLAM ORTA AMERİKA	1066	1682	34	57,8	-98,0
TOPLAM AMERİKA	29.867	33.726	1625	12,9	-95,2
Bahreyn	10.192	12.521	138	22,9	-98,9
Birleşik Arap Emirlikleri	7.189	5752	49	-20,0	-99,1
Irak	150.133	196.119	12235	30,6	-93,8
İsrail	54.993	69.842	3000	27,0	-95,7
Katar	16.793	23.196	2624	38,1	-88,7
Kuveyt	55.155	77.064	252	39,7	-99,7
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	32.665	32.435	2932	-0,7	-91,0
Lübnan	45.021	59.204	4441	31,5	-92,5
Suudi Arabistan	169.331	135.273	135	-20,1	-99,9
Ürdün	64.951	78.954	1759	21,6	-97,8
Yemen	4.540	5.091	334	12,1	-93,4
DİĞ. BATI ASYA ÜLKELERİ	116.546	110.229	15.705	-5,4	-85,8
TOPLAM BATI ASYA	727.509	805.680	43.604	10,7	-94,6
Bangladeş	1.581	1.789	153	13,2	-91,4
Çin Halk Cumhuriyeti	34.010	43.390	886	27,6	-98,0
Endonezya	4.385	5.153	568	17,5	-89,0
Filipinler	10.691	15.075	4681	41,0	-68,9

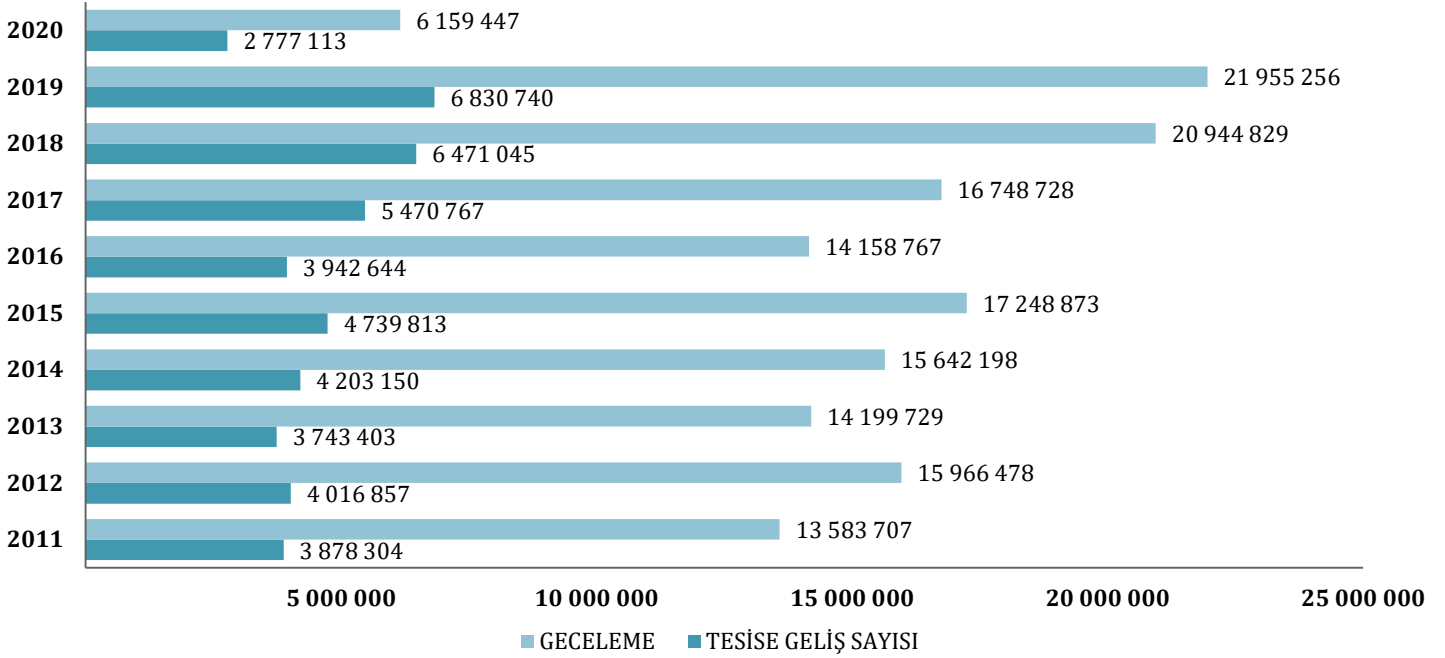
Hindistan	14.988	18.925	2865	26,3	-84,9
İran	175.069	218.858	16194	25,0	-92,6
Malezya	2.867	3.020	151	5,3	-95,0
Pakistan	15.826	16.110	1177	1,8	-92,7
Singapur	1.336	1.626	82	21,7	-95,0
Tayland	3.372	3.222	261	-4,4	-91,9
DİĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	18.007	22.624	2918	25,6	-87,1
TOPLAM GÜNEY ASYA	282.132	349.792	29936	24,0	-91,4
TOPLAM ASYA	1.009.641	1.155.472	73.540	14,4	-93,6
Almanya	761.278	868.307	199235	14,1	-77,1
Avusturya	92.265	105.975	24757	14,9	-76,6
Belçika	140.307	145.778	36773	3,9	-74,8
Çekya	47.794	69.066	858	44,5	-98,8
Danimarka	82.750	82.975	5471	0,3	-93,4
Finlandiya	13.897	14.720	1044	5,9	-92,9
Fransa	162.767	197.985	58540	21,6	-70,4
Hollanda	218.685	242.355	64679	10,8	-73,3
İngiltere	354.851	425.044	74671	19,8	-82,4
İrlanda	10.835	15.307	2682	41,3	-82,5
İspanya	16.417	26.860	2163	63,6	-91,9
İsveç	70.134	83.367	13961	18,9	-83,3
İsviçre	50.907	59.716	20771	17,3	-65,2
İtalya	28.720	40.920	3910	42,5	-90,4
İzlanda	449	508	40	13,1	-92,1
Lüksemburg	892	1362	224	52,7	-83,6
Macaristan	23.751	28.730	968	21,0	-96,6
Norveç	34.992	49.041	3158	40,1	-93,6
Polonya	115.336	156.049	3280	35,3	-97,9
Portekiz	3.926	6.438	551	64,0	-91,4
Slovakya	40.706	57.236	487	40,6	-99,1
Yunanistan	49.492	69.370	11225	40,2	-83,8
TOPLAM AVRUPA OECD	2.321.151	2.747.109	529.448	18,4	-80,7
Arnavutluk	15.399	15.960	3944	3,6	-75,3
Bosna Hersek	19.795	24.184	5935	22,2	-75,5
Bulgaristan	181.878	208.509	31.924	14,6	-84,7
Estonya	6533	7.723	162	18,2	-97,9
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	1652	1474	138	-10,8	-90,6
Hırvatistan	3.307	4.386	889	32,6	-79,7
Karadağ	1.954	2.303	543	17,9	-76,4
Kosova	16.382	18.456	4874	12,7	-73,6
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	23.511	25.471	5689	8,3	-77,7
Letonya	6.523	8.466	589	29,8	-93,0
Litvanya	19.818	19.739	690	-0,4	-96,5

Malta	980	810	78	-17,3	-90,4
Romanya	94.192	109.266	13.889	16,0	-87,3
Sırbistan	32.660	44.985	8.638	37,7	-80,8
Slovenya	4.489	5.878	279	30,9	-95,3
DİĞ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	555	667	190	20,2	-71,5
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	429.628	498.277	78.451	16,0	-84,3
TOPLAM AVRUPA	2.750.779	3.245.386	607.899	18,0	-81,3
Azerbaycan	107.027	128.330	10.018	19,9	-92,2
Belarus	44.606	48.378	17299	8,5	-64,2
Ermenistan	6.264	8.510	292	35,9	-96,6
Gürcistan	190.309	209.026	9.811	9,8	-95,3
Kazakistan	85.406	87.522	5028	2,5	-94,3
Kırgızistan	9.385	9.651	1403	2,8	-85,5
Moldova	29.468	29.634	12120	0,6	-59,1
Özbekistan	26.835	28.483	2041	6,1	-92,8
Rusya Fed.	897.607	1.043.040	10897	16,2	-99,0
Tacikistan	4.785	4.508	314	-5,8	-93,0
Türkmenistan	25.686	33.546	790	30,6	-97,6
Ukrayna	199.684	228.482	152.717	14,4	-33,2
TOPLAM B.D.T.	1.627.062	1.859.110	222.730	14,3	-88,0
Amerika Birleşik Devletleri	59.271	77.867	9313	31,4	-88,0
Avustralya	15.422	18.410	563	19,4	-96,9
Güney Kore	14.645	20.158	482	37,6	-97,6
Japonya	6.902	8.229	253	19,2	-96,9
Kanada	13.783	19.286	2855	39,9	-85,2
Meksika	3.656	6.006	162	64,3	-97,3
Yeni Zelanda	2226	3082	139	38,5	-95,5
TOPLAM DİĞER OECD	115.905	153.038	13767	32,0	-91,0
TOPLAM MİLLİYETSİZ	10.936	13.850	1835	26,6	-86,8
TOPLAM OKYANUSYA	64	121	3	89,1	-97,5
YABANCI TOPLAM	5.671.801	6.617.380	932.927	16,7	-85,9

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 – Temmuz Ayı Bülteni

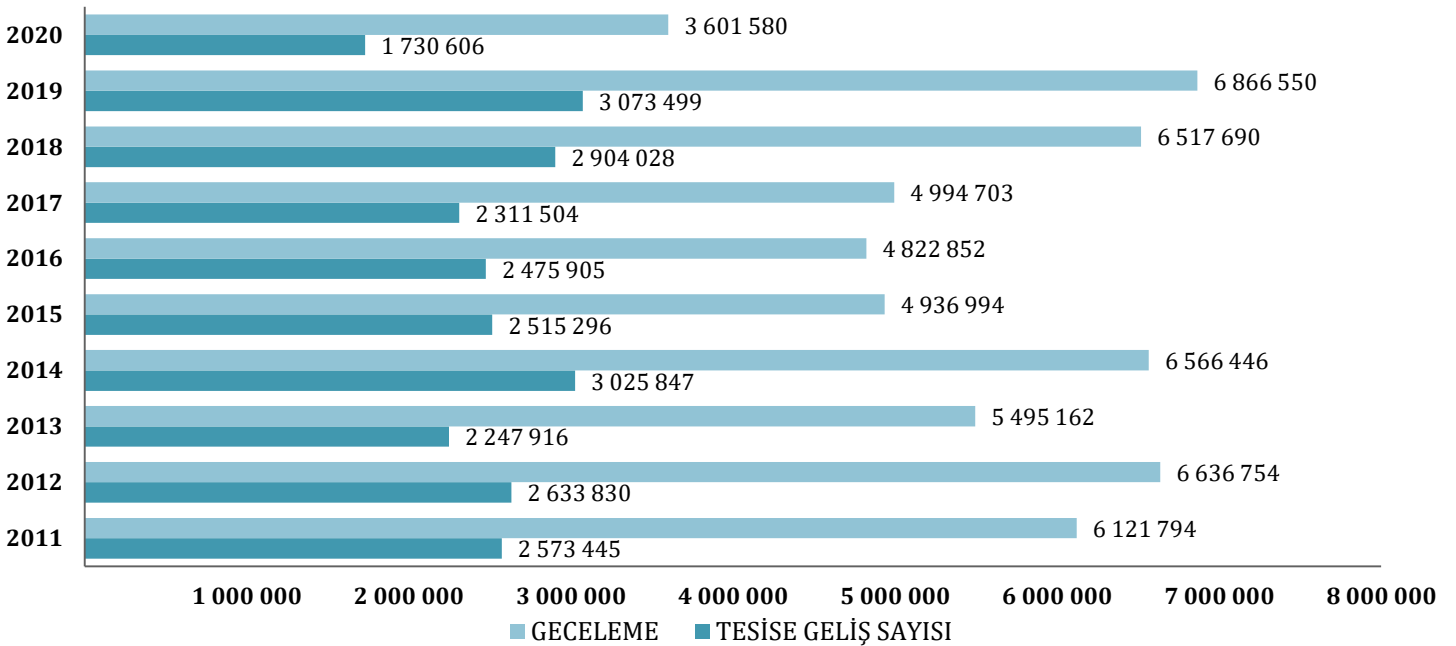
2011 – 2020 yılları arasında, Temmuz ayında ülkemizdeki Turizm İşletme Belgesi konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1’de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgesi Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

2011 – 2020 yılları arasında Temmuz ayında ülkemizdeki Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 2’de belirtilmiştir.

Şekil 2. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e Temmuz ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Temmuz ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Temmuz ayı ile karşılaştırıldığında %81,8 oranında düşüş göstererek 301.930 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	559.372	831.307	918.949	1.017.034	48,61	10,5	10,7
ŞUBAT	590.175	848.510	984.689	962.151	43,77	16,1	-2,3
MART	742.479	1.073.002	1.165.591	374.101	44,52	8,6	-67,9
NİSAN	835.614	1.144.041	1.329.868	960	36,91	16,2	-99,9
MAYIS	830.019	984.028	1.016.809	847	18,55	3,3	-99,9
HAZİRAN	827.494	1.100.389	1.361.302	66.725	32,98	23,7	-95,1
TEMMUZ	1.319.549	1.502.397	1.666.319	301.930	13,86	10,9	-81,8
AĞUSTOS	1.247.384	1.391.036	1.540.120		25,14	10,7	
EYLÜL	1.045.896	1.235.301	1.359.175		30,22	10	
EKİM	1.122.266	1.230.079	1.347.554		9,61	9,55	
KASIM	831.982	1.014.984	1.088.372		22	7,2	
ARALIK	888.365	1.077.925	1.127.915		21,34	4,6	
TOPLAM	10.840.595	13.432.990	14.906.663		23,9	11	
7 AY TOPLAM	5.704.702	7.483.674	8.443.527	2.723.748	31,2	12,8	-67,7

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Temmuz Bülteni

2020 yılı Temmuz ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %19,02 ile Alman ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; İngiltere %10,4 Fransa %8,16 Hollanda %6,7 Ukrayna %5,2 ve diğer ülkeler: %26,8 ile takip etmektedir.

2019 - 2020 yıllarının Temmuz aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Temmuz)

S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)
1	ALMANYA	394.925	66	-100,0	56	KATAR	23.582	2	-100,0
2	HİNDİSTAN	337.428	55	-100,0	57	MACARİSTAN	21.382	2	-100,0
3	KIRGIZİSTAN	290.985	40	-100,0	58	MOLDOVA	20.859	2	-100,0
4	UKRAYNA	203.818	36	-100,0	59	YUGOSLAVYA	19.366	2	-100,0
5	İNGİLTERE	187.338	33	-100,0	60	SUDAN	18.576	2	-100,0
6	FİLİPİNLER	177.363	29	-100,0	61	SUUDİ ARABİSTAN	18.558	2	-100,0
7	LİBYA	152.162	27	-100,0	62	CEZAYİR	18.484	1	-100,0
8	A.B.D	148.658	26	-100,0	63	EKVATOR	17.882	1	-100,0
9	AVUSTRALYA	145.811	26	-100,0	64	FAS	17.392	1	-100,0
10	BREZİLYA	122.115	26	-100,0	65	HONKONG	17.313	1	-100,0
11	İSPANYA	114.841	25	-100,0	66	İRLANDA	16.930	1	-100,0
12	FRANSA	108.901	24	-100,0	67	İSRAİL	16.599	1	-100,0
13	KOSAVA	106.850	24	-100,0	68	İZLANDA	15.528	1	-100,0
14	SURİYE	105.115	23	-100,0	69	KARADAĞ	15.061	1	-100,0
15	HİRVATİSTAN	100.735	22	-100,0	70	LETONYA	14.887	1	-100,0
16	KANADA	98.229	22	-100,0	71	LİTVANYA	14.497	1	-100,0
17	AZERBAYCAN	97.449	21	-100,0	72	LÜBNAN	13.992	1	-100,0
18	K.K.T.C.	95.175	20	-100,0	73	HAYMATLOS	13.908	1	-100,0
19	İRAN	89.831	19	-100,0	74	NİJERYA	13.644	1	-100,0
20	ÖZBEKİSTAN	84.745	15	-100,0	75	ST. CHRISTOPHER NEVIS	13.584	1	-100,0
21	YUNANİSTAN	84.014	15	-100,0	76	SLOVAKYA	13.255	1	-100,0
22	HOLLANDA	76.743	14	-100,0	77	TAYLAND	13.094	1	-100,0
23	İTALYA	75.210	14	-100,0	78	YEMEN	13.091	1	-100,0
24	AFGANİSTAN	73.053	12	-100,0	79	ANTIGUA - BARBUDA	12.714	0	-100,0
25	MALEZYA	70.405	12	-100,0	80	ARJANTIN	12.589	0	-100,0
26	RUSYA FEDERASYONU	69.223	12	-100,0	81	ARNAVUTLUK	11.864	0	-100,0
27	KOLOMBİYA	62.427	11	-100,0	82	BAHREYN	10.511	0	-100,0
28	BULGARİSTAN	61.914	10	-100,0	83	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÖRGÜTÜ	10.316	0	-100,0
29	GÜNEY KORE CUMH.	60.880	10	-100,0	84	BURKINA FASO	7.957	0	-100,0
30	PAKİSTAN	58.788	9	-100,0	85	CIBUTI	7.417	0	-100,0
31	TACİKİSTAN	58.076	9	-100,0	86	ÇEK CUMHURİYETİ	6.971	0	-100,0
32	TUNUS	56.804	9	-100,0	87	DOMİNİKA	6.774	0	-100,0
33	IRAK	56.323	8	-100,0	88	DOMİNİK	6.646	0	-100,0
34	TÜRKMENİSTAN	54.906	8	-100,0	89	ENDONEZYA	6.439	0	-100,0
35	BELARUS	49.326	7	-100,0	90	ERMENİSTAN	6.192	0	-100,0
36	KAZAKİSTAN	48.205	7	-100,0	91	FİNLANDİYA	6.092	0	-100,0
37	SİNGAPUR	48.130	7	-100,0	92	GABON	5.255	0	-100,0

38	ÇİN HALK CUMH.	47.330	6	-100,0	93	GİNE	5.169	0	-100,0
39	İSVEÇ	45.869	6	-100,0	94	İSVİÇRE	5.042	0	-100,0
40	ROMANYA	42.351	6	-100,0	95	JAPONYA	4.759	0	-100,0
41	BOSNA HERSEK	38.514	5	-100,0	96	KAMERUN	3.941	0	-100,0
42	MISIR	37.774	4	-100,0	97	KENYA	3.936	0	-100,0
43	MOĞOLİSTAN	36.724	4	-100,0	98	KOMOR	3.754	0	-100,0
44	PERU	35.734	4	-100,0	99	KUVEYT	3.447	0	-100,0
45	SİLİ	34.778	4	-100,0	100	MALDİV	3.416	0	-100,0
46	ÜRDÜN	32.056	4	-100,0	101	MALTA	3.354	0	-100,0
47	AVUSTURYA	30.918	3	-100,0	102	MEKSİKA	3.292	0	-100,0
48	FİLİSTİN	30.555	3	-100,0	103	MORİTANYA	3.171	0	-100,0
49	GÜNEY AFRİKA CUMH.	26.412	3	-100,0	104	NAMİBYA	3.105	0	-100,0
50	GÜRCİSTAN	26.115	3	-100,0	105	NIKARAGUA	3.095	0	-100,0
51	BELÇİKA	25.977	2	-100,0	106	NORVEÇ	2.895	0	-100,0
52	BOLİVYA	25.344	2	-100,0	107	POLONYA	2.848	0	-100,0
53	DANİMARKA	25.276	2	-100,0	108	PORTEKİZ	2.523	0	-100,0
54	ETİYOPYA	24.540	2	-100,0	109	SLOVENYA	2.344	0	-100,0
55	FİLDİŞİ SAHİLİ	24.405	2	-100,0	110	DİĞER	39.041	847	-97,8

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2020 - Temmuz Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Temmuz ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Temmuz ayı ile karşılaştırıldığında %68,1 oranında düşüş göstererek 226.991 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5'de Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	87.310	90.835	139.307	186.225	3,6	53,3	33,7
ŞUBAT	84.612	101.371	152.801	202.769	19,8	50,7	32,7
MART	165.741	264.987	279.097	121.602	59,9	5,32	-56,4
NİSAN	517.360	687.621	954.620	905	32,9	38,8	-99,9
MAYIS	1.056.971	1.565.641	1.707.579	675	48,1	9,06	-99,9
HAZİRAN	1.473.621	1.922.714	2.228.992	21.044	30,5	15,9	-99,05
TEMMUZ	1.819.502	2.170.165	2.553.458	226.991	19,3	17,6	-91,1
AĞUSTOS	1.760.500	2.085.540	2.509.303		18,5	20,3	-68,1
EYLÜL	1.527.523	1.894.391	2.184.130		24	15,3	
EKİM	982.441	1.376.280	1.658.534		40,1	20,5	
KASIM	141.444	277.083	340.834		95,9	23,0	
ARALIK	121.937	199.330	243.056		63,5	21,9	
TOPLAM	9.738.962	12.635.958	14.951.711		29,7	18,3	
7 AY TOPLAM	5.205.117	6.803.334	8.015.854	759.536	30,7	17,8	-90,5

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2020-Temmuz Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Temmuz aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Temmuz)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
RUSYA	684.415	739.544	844.384	1.831	8,1	14,2	-99,8
ALMANYA	245.585	324.963	381.072	29.581	32,3	17,3	-92,2
UKRAYNA	139.151	124.687	139.925	104.201	-10,4	12,2	-25,5
İNGİLTERE	57.758	97.836	113.511	10.119	69,4	16	-91,1
HOLLANDA	49.859	69.655	73.807	4.768	39,7	6	-93,5
POLONYA	32.257	68.801	100.889	531	113,3	46,6	-99,5
KAZAKİSTAN	67.706	60.155	61.404	1.038	-11,2	2,1	-98,3
BELÇİKA	34.066	48.750	49.130	1.489	43,1	0,8	-97,0
ROMANYA	29.571	45.279	55.099	1.100	53,1	21,7	-98,0
DANİMARKA	31.372	39.725	38.161	892	26,6	-3,9	-97,7
ÇEKYA	20.217	38.512	54.791	131	90,5	42,3	-99,8
SLOVAKYA	22.197	34.698	51.253	96	56,3	47,7	-99,8
BELARUS	37.417	32.249	32.696	11.148	-13,8	1,4	-65,9
İSVEÇ	22.909	28.850	35.813	2.043	25,9	24,1	-94,3
İSRAİL	23.681	27.081	28.385	180	14,4	4,8	-99,4
AVUSTURYA	14.690	22.831	32.465	1.504	55,4	42,2	-95,4
İSVİÇRE	16.001	22.022	27.160	7.179	37,6	23,3	-73,6
FRANSA	15.097	20.039	29.609	4.403	32,7	47,8	-85,1
NORVEÇ	13.958	19.777	31.433	1.146	41,7	58,9	-96,4
MACARİSTAN	10.404	18.398	21.906	126	76,8	19,1	-99,4
MOLDOVA	15.010	16.173	15.234	6.768	7,7	-5,8	-55,6
ÜRDÜN	10.593	14.067	14.438	46	32,8	2,6	-99,7
AZERBAYCAN	15.029	13.577	18.815	150	-9,7	38,6	-99,2
LİTVANYA	8.144	12.297	12.332	173	51	0,3	-98,6
KOSOVA	10.260	11.134	12.406	1.741	8,5	11,4	-86,0
BOSNA HERSEK	7.512	9.899	12.055	3.036	31,8	21,8	-74,8
ARNAVUTLUK	8.861	8.963	8.613	1.217	1,2	-3,9	-85,9
MAKEDONYA	6.381	7.566	8.015	1.607	18,6	5,9	-80,0
İRAN	15.182	7.135	7.817	119	-53	9,6	-98,5
ESTONYA	4.163	5.238	6.061	27	25,8	15,7	-99,6
FİNLANDİYA	3.864	4.613	4.889	65	19,4	6	-98,7
ÖZBEKİSTAN	4.116	4.172	3.799	31	1,4	-8,9	-99,2
GÜRCİSTAN	3.898	3.257	3.235		-16,4	-0,7	-100,0
İTALYA	1.949	2.961	4.195	271	51,9	41,7	-93,5
K.K.T.C.	4.517	2.596	2.887	7	-42,5	11,2	-99,8
SLOVENYA	1.087	2.247	3.316	39	106,7	47,6	-98,8

ERMENİSTAN	772	1.044	1.310	48	35,2	25,5	-96,3
YABANCI TURİST	51.824	76.388	99.107	204.548	47,4	29,7	106,4
YERLİ TURİST	78.029	82.986	92.041	22.443	6,4	10,9	-75,6
TOPLAM	1.819.502	2.170.165	2.533.458	226.991	19,3	16,7	-91,0

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2020 – Temmuz Ayı Bülteni

1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılı Temmuz ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın Temmuz ayı ile karşılaştırıldığında %90,8 oranında düşüş göstererek 58.755 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 7. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	5.580	5.115	3.942	4.468	-8,3	-22,9	13,3
ŞUBAT	5.361	3.690	4.372	4.822	-31,2	18,5	10,2
MART	10.561	19.056	12.321	3.159	80,4	-35,3	-74,4
NİSAN	77.180	109.337	150.615	1.214	41,7	37,8	-99,2
MAYIS	249.731	344.158	400.237	242	37,8	16,2	-99,9
HAZİRAN	342.526	474.035	541.172	3.258	38,4	14,2	-99,3
TEMMUZ	423.812	554.196	638.859	58.755	30,8	15,3	-90,8
AĞUSTOS	425.513	553.949	676.218		30,2	22,1	
EYLÜL	366.030	459.863	539.208		25,6	17,3	
EKİM	167.877	254.175	273.896		51,4	7,8	
KASIM	9.971	18.318	16.004		83,7	-12,6	
ARALIK	5.337	9.223	9.806		72,8	6,3	
TOPLAM	2.089.479	2.805.115	3.266.650		34,3	16,5	
7 AY TOPLAM	1.114.751	1.509.587	1.751.518	75.918	35,4	16,0	-95,7

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 – Temmuz Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Temmuz aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Temmuz)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	25.923	35.529	33.361	3.526	37,1	-6,1	-89,4
A.B.D.	1.880	2.604	3.229	176	38,5	24	-94,5
AVUSTRALYA	993	1.201	1.671	53	20,9	39,1	-96,8
AVUSTURYA	1.628	2.585	2.131	109	58,8	-17,6	-94,9
AZERBAYCAN	6.802	8.000	7.691	106	17,6	-3,9	-98,6
BELÇİKA	12.842	16.688	17.245	173	29,9	3,3	-99,0
BELARUS	3.742	3.544	3.519	614	-5,3	-0,7	-82,6
BULGARİSTAN	590	832	1708	67	41	105,3	-96,1
ÇEKYA	2.081	5.341	7.174	42	156,7	34,3	-99,4
DANİMARKA	8.193	9.809	6.806	22	19,7	-30,6	-99,7
FİNLANDİYA	1.269	1.453	1.630	3	14,5	12,2	-99,8
FRANSA	5.414	8.197	10.229	263	51,4	24,8	-97,4
G.AFRİKA C.	253	414	465	58	63,6	12,3	-87,5
HOLLANDA	19.336	24.721	26.458	434	27,8	7	-98,4
İNGİLTERE	142.050	181.910	204.803	18.393	28,1	12,6	-91,0
İRAN	840	421	502	13	-49,9	19,2	-97,4
İRLANDA	1.532	2.712	5.480	1.075	77	102,1	-80,4
İSPANYA	573	677	4447	70	18,2	556,9	-98,4
İSRAİL	8.395	5.923	8.232	248	-29,4	39	-97,0
İSVEÇ	3.649	6.412	7.230	37	75,7	12,8	-99,5
İSVİÇRE	2.613	3.056	2.874	863	17	-6	-70,0
İTALYA	2.844	3.277	6.702	156	15,2	104,5	-97,7
JAPONYA	31	58	108	2	87,1	86,2	-98,1
KANADA	661	823	1104	37	24,5	34,1	-96,6
KAZAKİSTAN	1.234	1.411	2.366	360	14,3	67,7	-84,8
LETONYA	204	248	347	59	21,6	39,9	-83,0
LİTVANYA	1.666	2.066	2.186	64	24	5,8	-97,1
LÜBNAN	10.199	15.377	17.329	242	50,8	12,7	-98,6
MACARİSTAN	360	620	655	23	72,2	5,6	-96,5
MISIR	70	131	331	10	87,1	152,7	-97,0
NORVEÇ	668	1.576	2.436	9	135,9	54,6	-99,6
POLONYA	12.691	29.651	33.621	132	133,6	13,4	-99,6
PORTEKİZ	220	273	560	66	24,1	105,1	-88,2
ROMANYA	1.562	3.904	4.174	191	149,9	6,9	-95,4
RUSYA FED.	63.376	76.925	97.600	684	21,4	26,9	-99,3
SİRBİSTAN	677	2.469	4.475	317	264,7	81,2	-92,9
SLOVAKYA	248	2.967	757	31	1.096,40	-74,5	-95,9

SLOVENYA	139	172	137	6	23,7	-20,3	-95,6
SUUDİ ARABİSTAN	172	352	172	8	104,7	-51,1	-95,3
UKRAYNA	31.510	34.448	39.209	25.742	9,3	13,8	-34,3
ÜRDÜN	2.557	2.095	2.203	24	-18,1	5,2	-98,9
YENİ ZELANDA	240	298	497	31	24,2	66,8	-93,8
YUNANİSTAN	3.241	3.154	4.919	33	-2,7	56	-99,3
DİĞER	6.205	10.792	19.796	768	73,9	83,4	-96,1
YABANCI TURİST	391.373	515.926	598.569	55.369	31,8	16	-90,7
YERLİ TURİST	32.439	38.270	40.290	3.386	18	5,3	-91,6
GENEL TOPLAMI	423.812	554.196	638.859	58.755	30,8	15,3	-90,8

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Temmuz Ayı Bülteni

1.2.4.İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Temmuz ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın Temmuz ayı ile karşılaştırıldığında %72,8 oranında düşüş göstererek 93.095 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 9. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	49.719	67.297	57.311	77.311	35,4	-14,8	34,9
ŞUBAT	49.105	65.492	56.917	77.501	33,4	-13,1	36,2
MART	67.610	66.779	81.905	37.116	-1,2	22,7	-54,7
NİSAN	91.119	99.613	125.049	3.101	9,3	25,5	-97,5
MAYIS	112.634	123.218	145.855	1.177	9,4	18,3	-99,1
HAZİRAN	156.058	209.172	259.184	34.864	34	23,9	-86,5
TEMMUZ	248.714	334.819	342.766	93.095	34,6	2,4	-72,8
AĞUSTOS	241.832	260.900	317.131		7,9	21,6	
EYLÜL	178.891	196.522	242.157		9,9	23,2	
EKİM	111.929	128.797	172.004		15,1	33,5	
KASIM	53.685	59.913	80.172		11,6	33,8	
ARALIK	61.976	70.766	94.736		14,2	33,8	
TOPLAM	1.423.272	1.683.288	1.975.187		18,3	17,3	
7 AYLIK TOPLAM	774.959	966.390	1.068.987	322.988	24,7	10,6	-65,0

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Temmuz Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Temmuz aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Temmuz)

MİLLİYETİ	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
A.B.D.	3.781	4.475	1484	1656	228	18,4	-66,8	11,6	-86,2
ALMANYA	145.879	148.006	93.569	77.342	28.802	1,5	-36,8	-17,3	-62,8
ARJANTİN	140	226	63	214	4	61,4	-72,1	239,7	-98,1
ARNAVUTLUK	167	284	79	145	10	70,1	-72,2	83,5	-93,1
AVUSTRALYA	734	1.069	352	450	9	45,6	-67,1	27,8	-98,0
AVUSTURYA	7.780	9.442	9.130	6.163	1.576	21,4	-3,3	-32,5	-74,4
AZERBAYCAN	2.258	2.294	1914	4965	47	1,6	-16,6	159,4	-99,1
B.A.EMİRLİĞİ	12	9	39	6	0	-25	333,3	-84,6	-100,0
BAHREYN	5	6	15	11	0	20	150	-26,7	-100,0
BANGLADEŞ	10	7	19	125	2	-30	171,4	557,9	-98,4
BELARUS	3.905	7.296	5203	6040	2720	86,8	-28,7	16,1	-55,0
BELÇİKA	20.583	21.852	14331	14051	2041	6,2	-34,4	-2	-85,5
BOSNA HERSEK	194	220	120	160	36	13,4	-45,5	33,3	-77,5
BREZİLYA	232	359	180	168	14	54,7	-49,9	-6,7	-91,7
BULGARİSTAN	1.968	2.487	836	1346	542	26,4	-66,4	61	-59,7
CEZAYİR	71	78	62	81	10	9,9	-20,5	30,6	-87,7
ÇEKYA	1.311	1.532	1166	2489	44	16,9	-23,9	113,5	-98,2
ÇİN HALK CUM.	665	227	196	565	10	-65,9	-13,7	188,3	-98,2
DANİMARKA	6.947	4.158	4643	3701	565	-40,1	11,7	-20,3	-84,7
ENDONEZYA	138	75	72	49	19	-45,7	-4	-31,9	-61,2
ERMENİSTAN	6	34	57	8	2	466,7	67,6	-86	-75,0
ESTONYA	52	79	27	24	7	51,9	-65,8	-11,1	-70,8
FAS	337	384	155	252	23	13,9	-59,6	62,6	-90,9
FİLİPİNLER	900	697	1079	870	183	-22,6	54,8	-19,4	-79,0
FİNLANDİYA	1.782	2.246	512	445	115	26	-77,2	-13,1	-74,2
FRANSA	15.941	18.472	13456	15005	3838	15,9	-27,2	11,5	-74,4
G. KIBRIS RUM YÖN.	448	543	181	151	7	21,2	-66,7	-16,6	-95,4
G. KORE	701	299	113	230	5	-57,3	-62,2	103,5	-97,8
GÜNEY AFRİKA CUM.	118	108	27	69	7	-8,5	-75	155,6	-89,9
GÜRCİSTAN	132	212	691	125	51	60,6	225,9	-81,9	-59,2
HIRVATİSTAN	221	261	107	88	25	18,1	-59	-17,8	-71,6
HİNDİSTAN	410	390	481	455	178	-4,9	23,3	-5,4	-60,9
HOLLANDA	37.058	30.672	19757	17592	5430	-17,2	-35,6	-11	-69,1
IRAK	65	176	186	596	20	170,8	5,7	220,4	-96,6
İNGİLTERE	37.148	35.443	14885	22628	4970	-4,6	-58	52	-78,0
İRAN	29.902	40.225	9715	7949	30	34,5	-75,8	-18,2	-99,6
İRLANDA	5.151	7.155	2810	3169	504	38,9	-60,7	12,8	-84,1

İSPANYA	717	951	215	387	77	32,6	-77,4	80	-80,1
İSRAİL	166	121	50	1011	3	-27,1	-58,7	1.922,00	-99,7
İSVEÇ	6.112	4.004	2569	2217	982	-34,5	-35,8	-13,7	-55,7
İSVİÇRE	8.374	7.680	6350	5343	2558	-8,3	-17,3	-15,9	-52,1
İTALYA	2.400	2.493	772	871	251	3,9	-69	12,8	-71,2
İZLANDA	32	22	14	9	6	-31,3	-36,4	-35,7	-33,3
JAPONYA	256	333	140	168	4	30,1	-58	20	-97,6
K.K.T.C.	10.919	11.482	4812	4141	72	5,2	-58,1	-13,9	-98,3
KANADA	1.059	1.136	503	593	80	7,3	-55,7	17,9	-86,5
KARADAĞ	24	75	30	32	9	212,5	-60	6,7	-71,9
KATAR	129	9	3	181	0	-93	-66,7	5.933,30	-100,0
KAZAKİSTAN	181	238	185	218	90	31,5	-22,3	17,8	-58,7
KIRGIZİSTAN	39	86	27	33	3	120,5	-68,6	22,2	-90,9
KOLOMBİYA	114	402	170	327	6	252,6	-57,7	92,4	-98,2
KOSOVA	189	244	94	98	67	29,1	-61,5	4,3	-31,6
KUVEYT	479	584	511	692	3	21,9	-12,5	35,4	-99,6
LETONYA	130	196	60	80	23	50,8	-69,4	33,3	-71,3
LİBYA	20	24	11	19	55	20	-54,2	72,7	189,5
LİTVANYA	365	517	811	141	52	41,6	56,9	-82,6	-63,1
LÜBNAN	290	195	76	560	38	-32,8	-61	636,8	-93,2
LÜKSEMBURG	54	55	15	22	4	1,9	-72,7	46,7	-81,8
MACARİSTAN	270	260	105	115	25	-3,7	-59,6	9,5	-78,3
MAKEDONYA	216	270	92	102	57	25	-65,9	10,9	-44,1
MALEZYA	39	47	11	26	2	20,5	-76,6	136,4	-92,3
MALTA	2	7	1	3	3	250	-85,7	200	0,0
MEKSİKA	130	699	79	346	7	437,7	-88,7	338	-98,0
MISIR	82	93	62	60	10	13,4	-33,3	-3,2	-83,3
MİLLİYETSİZ	193	238	193	173	39	23,3	-18,9	-10,4	-77,5
MOLDOVA CUM.	82	1.921	1166	885	3	2.242,70	-39,3	-24,1	-99,7
NORVEÇ	2.757	1.768	1741	1404	139	-35,9	-1,5	-19,4	-90,1
ÖZBEKİSTAN	36	49	33	45	1	36,1	-32,7	36,4	-97,8
PAKİSTAN	52	82	59	65	3	57,7	-28	10,2	-95,4
POLONYA	3.783	4.949	4841	9378	188	30,8	-2,2	93,7	-98,0
PORTEKİZ	336	467	88	177	39	39	-81,2	101,1	-78,0
ROMANYA	635	954	563	906	147	50,2	-41	60,9	-83,8
RUSYA FED.	765	10.099	7738	3889	201	1.220,10	-23,4	-49,7	-94,8
S.ARABİSTAN	113	64	2759	98	0	-43,4	4.210,90	-96,4	-100,0
SİNGAPUR	31	36	10	27	0	16,1	-72,2	170	-100,0
SLOVAKYA	1.118	863	1176	2806	26	-22,8	36,3	138,6	-99,1
SLOVENYA	132	100	66	52	17	-24,2	-34	-21,2	-67,3
SUDAN	7	3	9	7	0	-57,1	200	-22,2	-100,0
SURİYE	1.885	62	281	261	41	-96,7	353,2	-7,1	-84,3
ŞİLİ	42	99	18	35	1	135,7	-81,8	94,4	-97,1

TACİKİSTAN	12	98	9	16	2	716,7	-90,8	77,8	-87,5
TAYLAND	95	92	19	63	3	-3,2	-79,3	231,6	-95,2
TUNUS	109	244	46	55	4	123,9	-81,1	19,6	-92,7
TÜRKMENİSTAN	44	83	40	86	8	88,6	-51,8	115	-90,7
UKRAYNA	929	2.988	4475	3804	203	221,6	49,8	-15	-94,7
ÜRDÜN	71	153	1.391	1.610	4	115,5	809,2	15,7	-99,8
VENEZÜELA	20	23	14	8	1	15	-39,1	-42,9	-87,5
YEMEN	10	6	49	27	0	-40	716,7	-44,9	-100,0
YENİ ZELANDA	147	144	30	67	5	-2	-79,2	123,3	-92,5
YUNANİSTAN	10.654	9.432	2.728	4.813	86	-11,5	-71,1	76,4	-98,2
DİĞER	979	1253	702	989	142	28	-44	40,9	-85,6
YABANCI TOPLAM	384.977	409.991	245.724	238.924	57.864	6,5	-40,1	-2,8	-75,8
TÜRKİYE	339.947	364.968	89.095	103.842	35.231	7,4	-75,6	16,6	-66,1
GENEL TOPLAM	724.924	774.959	334.819	342.766	93.095	6,9	-56,8	2,4	-72,8

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Temmuz Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

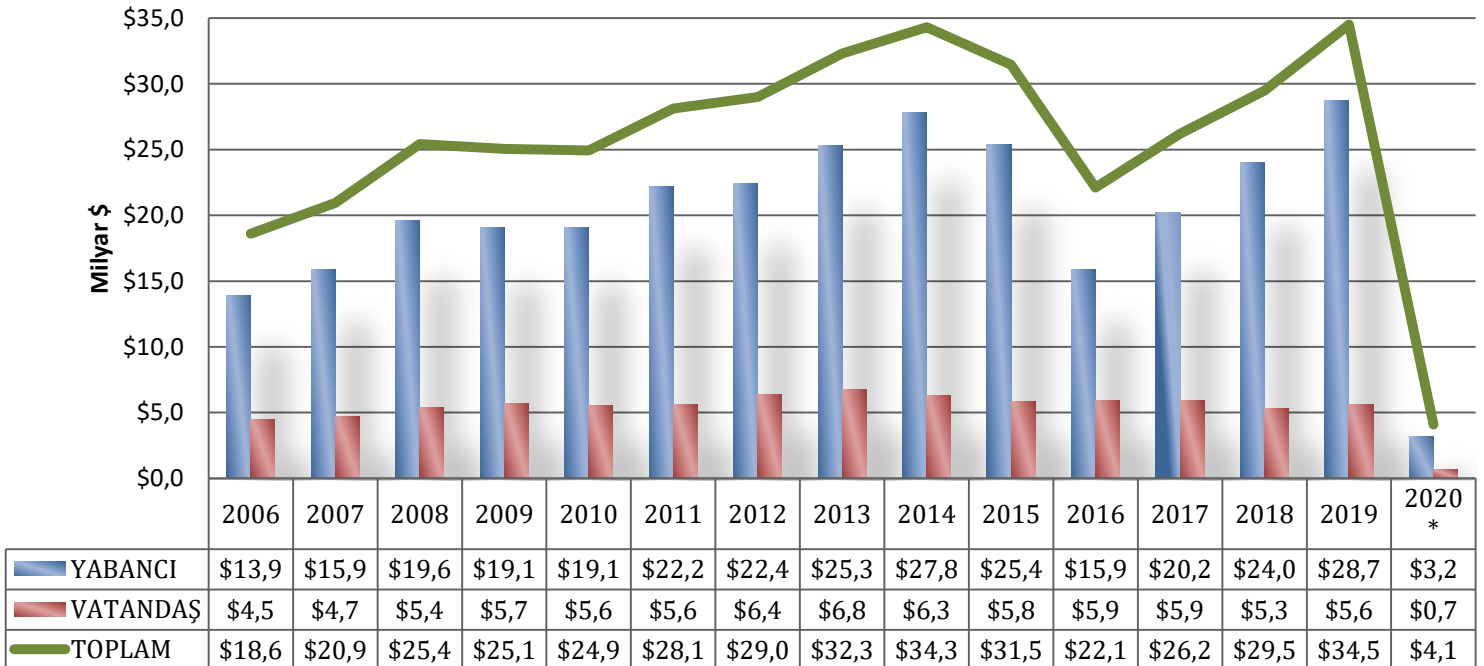
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 29,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır. 2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %17 oranında artış göstererek 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılının ilk üç ayını incelediğimizde ülkemizin turizm geliri 4,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te 2006-2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

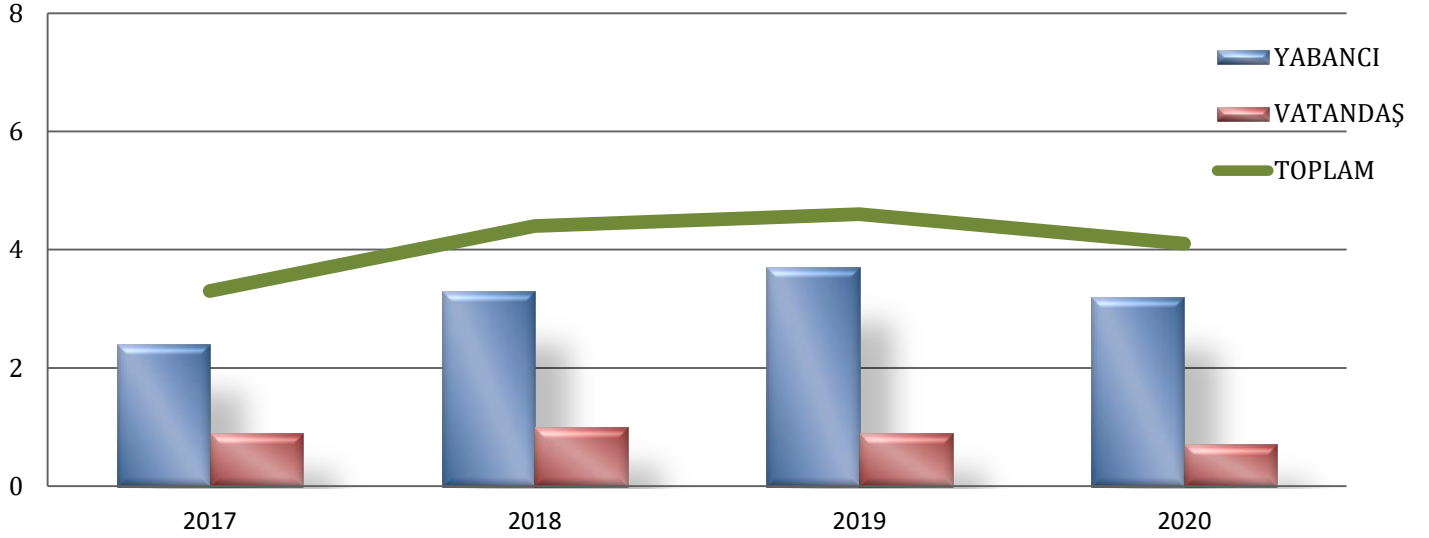
*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 – Temmuz Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2020 yılı Ocak – Mart)

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

Şekil 4'te 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2020 yılının turizm geliri Ocak-Mart ayı döneminde 4,1 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %11,4 oranında düşüş göstermiştir.

Şekil 4. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 – Mayıs Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

2019 yılının turizm geliri 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış göstermiştir.

Düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %54 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 11'de 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 11. 2017 - 2020 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2017				2018				2019				2020				2018/2017				2019/2018				2020/2019			
	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.
OCAK	797,5	339,4	6,7	1143,6	1118,3	385,9	6,9	1511,2	1254,4	324,1	7	1585,5	1463,3	364,9	5,8	1834	40	14	4,5	32,1	12	-16	1,4	4,9	16,7	12,6	-17	15,7
ŞUBAT	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	1071	282,5	5,7	1359,2	1168,8	305,2	5,5	1479,5	39	11	15	31,1	9,3	-10	-24	4,4	9,1	8	-3,5	8,9
MART	903,5	322,3	8	1233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	1378,2	299,2	7,6	1685	660,2	121	6,5	787,7	38	9,7	3,8	30,7	10	-15	-8,4	4,5	-52	-60	-15	-53
3 AYLIK TOPLAM	2.404,6	943,9	21,2	3.369,7	3.348,4	1.054,0	22,7	4.425,2	3.703,6	905,8	20,3	4.629,7	3.292,3	791,1	17,8	4.101,2	39,2	11,7	7,1	31,3	10,6	-	-	4,6	11,1	12,7	12,3	11,4
NİSAN	1031,8	329,7	10,6	1372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	1663,7	323,7	9,1	1996,4				37	18	10	31,9	18	-17	-22	10					
MAYIS	1533,2	361,2	10,8	1905,2	2063,1	347,6	11,3	2421,9	2331,5	297	11,1	2639,7				35	-3,8	3,7	27,1	13	-15	-1,8	9					
HAZİRAN	1810,8	313,3	11,6	2135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	2979,5	346,3	12	3337,8				36	7,5	5,2	31,7	21	2,8	-1,6	19					
6 AYLIK TOPLAM	6.780,4	1.948,1	54,2	8.782,7	9.284,5	1.073,3	57,9	11.469,7	10.678,3	1.872,8	52,5	12.603,6				36,9	9,2	6,8	30,6	15,0	12,0	-9,3	9,9					
TEMMUZ	2695	758,1	15,8	3468,9	2906,1	615,7	13,1	3534,8	3603,3	770	11,8	4385,1				7,8	-19	-17	1,9	24	25,1	-9,9	24					
AĞUSTOS	3288	962,4	19,6	4270	3508,8	753,8	18,8	4281,4	4337	892	15,1	5244,1				6,7	-22	-4,1	0,3	24	18,3	-20	23					
EYLÜL	2744,5	884,3	24	3652,8	2956,7	716	13,6	3686,4	3544,5	3544,5	843	14,7				7,7	-19	-43	0,9	20	17,7	8,1	19					
9 AYLIK TOPLAM	15.507,0	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,1	4.212,8	103,4	22.972,3	22.163,1	4.377,8	94,1	26.635,0				20,3	-7,5	-9,0	13,9	18,8	3,9	-9,0	15,9					
EKİM	2512	481,6	19	3012,6	2887,9	413,9	16,3	3318,2	3608,5	481,4	11,6	4101,5				15	-14	-14	10,1	25	16,3	-28,8	24					
KASIM	1207,8	448,7	10,5	1667	1415,4	368,6	10,7	1794,6	1692,1	433,5	12,5	2138,1				17	-18	1,9	7,7	20	17,6	16,8	19					
ARALIK	995,2	425,6	8,8	1429,6	1068,9	350,1	8,7	1427,6	1241,1	395,9	8,9	1645,9				7,4	-18	-1,1	-0,1	16	13,1	2,3	15					
12 AYLIK TOPLAM	20.222,9	5.908,8	151,9	26.283,6	24.028,3	5.345,4	139,1	29.512,7	28.704,9	5.688,2	127,1	34.520,2				18,8	-9,5	-8,4	12,3	19,5	6,4	-8,6	17,0					

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı - 2020 Mayıs Ayı Bülteni

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. * Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

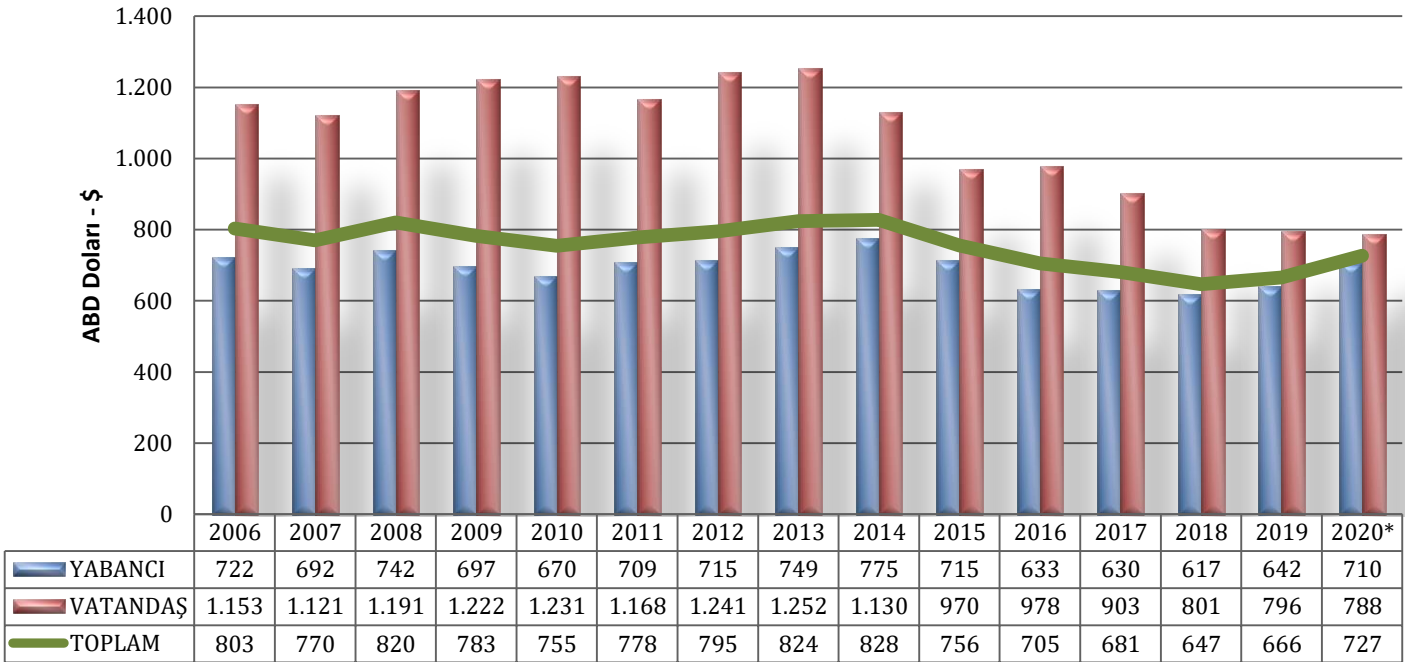
2018 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 617 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 801 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılının genel ortalama harcaması 647 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 642 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 796 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının aylık genel ortalama harcaması 666 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında ise; yabancı ziyaretçilerin üç aylık ortalama harcaması 710 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 788 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aylık genel ortalama harcaması 727 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 5. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve

*İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Mayıs Ayı Bülteni - *Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2019 yılında ülkemizin toplam ihracat rakamı 171 milyar ABD Doları, ithalat rakamı ise 202 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı ise 31 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında gerçekleşen toplam turizm gelirimiz yaklaşık 35 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştığımızda turizm gelirimiz %17 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 12. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2020 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2016	2017	2018	2019	2020	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	16.000.570	51.800.551	64.316.667	50.471.872	55.655.335	-22%
	Türkiye Toplam İhracatı	36.280.108	394.457.945	43.245.483	44.533.810	42.749.170	3%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	20.279.538	342.657.394	-21.071.184	-5.938.062	-12.906.165	-72%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	4.066.000	3.369.700	4.425.200	4.629.700	4.101.200	5%
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	-20,0%	-1,0%	21,0%	78,0%	31,8%	
	Otomotiv İthalatı	5.206.296	4.158.335	5.097.387	3.412.946	4.552.330	-33%
	Otomotiv İhracatı	5.169.355	6.580.160	7.471.987	7.458.348	6.687.111	0%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-36.941	2.421.825	2.374.600	4.045.402	2.134.781	70%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99%	1,58%	1,47%	2,19%	1,47%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	32,54%	8,03%	7,93%	6,76%	8,18%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	14,25%	1,67%	17,28%	16,75%	15,64%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	3.081.246	2.860.158	3.319.316	2.518.792	2.883.216	-24%
	Tekstil İhracatı	6.874.189	6.888.030	7.608.292	7.544.572	7.185.601	-1%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	3.792.943	4.027.872	4.288.976	5.025.780	4.302.385	17%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,23%	2,41%	2,29%	3,00%	2,49%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	19,26%	5,52%	5,16%	4,99%	5,18%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,95%	1,75%	17,59%	16,94%	16,81%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. 2020 Temmuz Bülteni ** Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.

*Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar

GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2016 yılında 5,04 milyar ABD Doları olan turizm gideri, 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında turizm gideri 2017 yılına oranla %4,7 azalarak 4,89 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılında ki turizm giderine baktığımızda ise; geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla %10,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

2020 yılının üç aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemle karşılaştığımızda 25,6 oranında bir düşüşle 793 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 13'de turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 13. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	481	275,2	363,2	346,2	330	-43	31,9	-4,7	-4,7
ŞUBAT	531,4	277,4	342,8	335	304,4	-48	23,6	-2,3	-9,1
MART	525,2	303,2	373	385,5	159,1	-42	23	3,4	-58,7
3 AYLIK TOPLAM	1.537,60	855,8	1.079,00	1.066,70	793,50	-44	26,1	-1,1	-25,6
NİSAN	475,1	428,9	561,6	336,5		-9,7	30,9	-40,1	
MAYIS	555,1	499,3	519,8	319,8		-10	4,11	-38,5	
HAZİRAN	479,5	458,2	568,8	426,2		-4,4	24,1	-25,1	
6 AYLIK TOPLAM	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2.149,2		-26	21,7	-21,3	
TEMMUZ	436,8	557,5	428,9	450,4		27,6	-23,1	5,0	
AĞUSTOS	327,6	505,9	422,9	431,5		54,4	-16,4	2,0	
EYLÜL	367,4	497,4	357,5	349,1		35,4	-28,1	-2,3	
9 AYLIK TOPLAM	4.179,10	3.803,00	3.938,50	3.380,2		-9	3,56	-14,2	
EKİM	313,3	462,6	328,4	352,2		47,7	-29,0	7,2	
KASIM	272	417,3	302,1	332,9		53,4	-27,6	10,2	
ARALIK	285,4	454,4	327,2	338,4		59,2	-28,0	3,4	
12 AYLIK TOPLAM	5 049,8	5 137,3	4 896,3	4.403,7		1,7	-4,7	-10,1	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2020 Mayıs Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

* Haziran ve Eylül ayı çeyrek dönem verileri açıklanmamıştır.